

EDUSKUNNAN VASTAUS 48/2007 vp

Hallituksen esitys eräiden tehtävien siirtämistä sisäasiainministeriöön koskevaksi lainsäädännöksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä eräiden tehtävien siirtämistä sisäasiainministeriöön koskevaksi lainsäädännöksi (HE 90/2007 vp).

Valiokuntakäsittely

Perustuslakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (PeVM 4/2007 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta 9 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (493/1999) 6 §, 6 a §:n 1 momentti, 6 b §:n 1 ja 4 momentti, 16 a §:n 3 momentti, 19 d §:n 1 momentti, 21 a §:n 1 momentti, 22 §:n 3 momentti, 22 a §:n 3 momentti, 25 b §:n 1 momentti, 31 §:n 1 momentti, 37 §:n 2 momentin 1 kohta, 38 §:n 1 momentin 1 kohta sekä 42 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 6 § laeissa 1215/2005 ja 1269/2006, 6 a §:n 1 momentti, 16 a §:n 3 momentti, 22 a §:n 3 momentti ja 37 §:n 2 momentin 1 kohta laissa 118/2002, 6 b §:n 1 ja 4 momentti mainitussa laissa 1215/2005, 19 d §:n 1 momentti, 21 a §:n 1 momentti ja 22 §:n 3 momentti laissa 362/2005 sekä 25 b §:n 1 momentti mainitussa laissa 1269/2006, seuraavasti:

6 §

Sisäasiainministeriön tehtävät

Maahanmuuttajien kotouttamisen sekä turvapaikanhakijoiden vastaanoton ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton yleinen kehittäminen, suunnittelu, ohjaus, seuranta ja yhteensovittami-

nen sekä ihmiskaupan uhrien auttamisen toimeenpano kuuluu sisäasiainministeriölle. Sisäasiainministeriön hallinnonalalla voi olla vastaanottokeskuksia ja järjestelykeskuksia.

Sisäasiainministeriön yhteyteen voidaan asettaa neuvottelukuntia 1 momentissa mainittuja asioita varten.

6 a §

Joukkopaossa tulevien vastaanottoon varautuminen

Sisäasiainministeriö voi määrätä työvoima- ja elinkeinokeskuksen sopimaan varautumissuunnitelman laatimisesta kunnan kanssa joukkopaon vuoksi Suomeen saapuvan suuren henkilömäärän vastaanoton järjestämiseksi. Varautumissuunnitelma laaditaan aiesopimuksen muotoon.

6 b §

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen ja lääninhallituksen tehtävät

Työvoima- ja elinkeinokeskus huolehtii sisäasiainministeriön ohjauksessa ja valvonnassa maahanmuuttajien kotouttamisen alueellisesta yhteensovittamisesta, turvapaikanhakijoiden vastaanotosta ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton suunnittelusta, ohjauksesta, seurannasta sekä muista erikseen määrättävistä tehtävistä.

Maahanmuuttoasiain toimikunnan perustamisesta ja toimialueesta päättävät asianomaiset työvoima- ja elinkeinokeskukset neuvoteltuaan lääninhallituksen kanssa. Toimikunnan asettaa työvoima- ja elinkeinokeskus. Toimikunnan asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään muutoin sisäasiainministeriön asetuksella.

16 a §

Kotoutumista edistävään toimenpiteeseen osallistuvan vakuutusturva

Sisäasiainministeriö järjestää 1 momentissa tarkoitetuissa kotoutumista edistävissä toimenpiteissä oleville ryhmävastuuvakuutuksen.

19 d §

Alaikäisen vastaanoton järjestäminen

Vailla huoltajaa tulevan alaikäisen turvapaikanhakijan ja tilapäistä suojelua saavan vastaanottoa varten voidaan perustaa ryhmäkoti. Ryhmäkodin toiminnasta ja henkilöstön määrästä voidaan säätää tarkemmin sisäasiainministeriön asetuksella.

21 a §

Vastaanoton majoituksesta ja palveluista perittävät maksut

Vastaanoton majoituksesta ja muusta vastaanottokeskuksessa järjestettävästä vastaanotosta voidaan periä kohtuullinen maksu, joka voi olla enintään niiden järjestämisestä aiheutuvien todellisten kustannusten suuruinen. Maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksun määrästä säädetään sisäasiainministeriön asetuksella. Maksun määrää maksettavaksi vastaanottokeskuksen johtaja.

22 §

Toimeentulotuki

Sisäasiainministeriön asetuksella säädetään tarkemmin muiden toimeentulotuen perusosalla katettavien menojen jakautumisesta vastaanottokeskuksessa järjestettävään vastaanottoon ja turvapaikanhakijan tai tilapäistä suojelua saavan itsensä suorittamiin perusosalla katettaviin menoihin.

22 a §

Vastaanottokeskuksen järjestämiin toimenpiteisiin osallistuvan vakuutusturva

Sisäasiainministeriö järjestää vastaanottokeskuksen järjestämissä toimenpiteissä oleville ryhmävastuuvakuutuksen.

25 b §

Toimivaltainen viranomainen

Ihmiskaupan uhrien auttamisessa toimivaltaisesta vastaanottokeskuksesta säädetään sisäasiainministeriön asetuksella.

31 §

Ilmoitusvelvollisuus

Tuomioistuimen on ilmoitettava Maahanmuuttovirastolle ilman oleskelulupaa olevan lapsen ja väestötietojärjestelmään oleskeluluvan saaneen lapsen edustajan määräämistä tai vapauttamista koskevista päätöksistä.

37 §

Asukasrekisteri

Asukasrekisteriin saa kerätä ja tallettaa edellä tarkoitettujen henkilöiden ja heidän perheenjäsentensä:

1) tunnistetiedot ja rekisterinpitäjän ja Maahanmuuttoviraston antama asiakasnumero sekä

syntymäpaikkaa ja kansalaisuutta koskevat tiedot;

38 §

Pakolaisrekisteri

Pakolaisrekisteri on osittain manuaalisesti ja osittain automaattisen tietojenkäsittelyn avulla kiintiöpakolaisten valintaa ja 9 §:ssä tarkoitettua pakolaisen kuntaan osoittamista varten pidettävä henkilörekisteri. Pakolaisrekisteriin saa kerätä ja tallettaa kiintiön puitteissa Suomeen otettujen pakolaisten ja heidän perheenjäsentensä:

1) tunnistetiedot ja rekisterinpitäjän ja Maahanmuuttoviraston antama asiakasnumero sekä syntymäpaikkaa ja kansalaisuutta koskevia tietoja;

42 §

Tietojen luovuttaminen

Asukasrekisteristä voidaan sen estämättä, mitä 43 §:ssä säädetään, luovuttaa poliisille, rajavartiolaitokselle ja Maahanmuuttovirastolle maksutta tietoja, jotka ovat tarpeen niille ulkomaalaislaissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 2004 annetun ulkomaalaislain (301/2004) 31 §:n 3 momentti, 63 §, 64 §:n 2 momentti, 65 §:n 1 ja 3 momentti, 66 §:n 1 ja 4 momentti, 67 §, 83 §:n 2 momentti, 84 §:n 2 momentti, 85 §:n 3 momentti, 91 §, 93 §:n 2 momentti, 96 §:n 3 momentti, 97 §:n 2 ja 3 momentti, 101 §:n 3 kohta, 102 §:n 1 momentti, 105 ja 105 a §, 105 b §:n 1 momentti, 111 §:n 2 momentti, 116 §, 117 §:n 3 momentti, 130 §:n 2 momentti, 132 §:n 1 momentti, 137 §, 139 §:n 1 ja 2 momentti, 141 §:n 1 ja 3 momentti, 151 §:n 1 ja 3 momentti, 152 §, 171 §:n 3 momentti, 190 §, 193 §:n 1 momentti, 195 §, 197 §:n 2 momentti, 201 §:n 1 momentti, 210 ja 211 § sekä 212 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 67 § laissa 358/2007, 83 §:n 2 momentti ja 84 §:n 2 momentti laissa 619/2007, 85 §:n 3 momentti laissa 420/2006, 105 a § ja 105 b §:n 1 momentti laissa 1158/2006 sekä 190 § laissa 34/2006, seuraavasti:

31 §

Toimivalta viisumin peruuttamisessa, viisumin voimassaoloajan lyhentämisessä, oleskelupäivien vähentämisessä ja viisumin mitätöimisessä

Maahanmuuttovirasto, poliisi tai rajatarkastusviranomainen tekee 1 momentissa mainitun päätöksen ja mitätöi viisumin, jos ulkomaalainen oleskelee Suomen alueella.

63 §

Lausunnot oleskelulupahakemuksesta perhesiteen perusteella

Maahanmuuttovirasto tai kihlakunnan poliisilaitos voi hankkia perhesiteen perusteella tehdystä oleskelulupahakemuksesta lausunnon perheenkokoajan koti- tai asuinpaikkakunnan sosiaaliviranomaiselta tai terveydenhuoltoviranomaiselta. Lausuntoa voi pyytää perheenkokoajan sosiaalisesta tai terveydellisestä tilanteesta, jos perheenkokoaja on ilman huoltajaa tullut alaikäinen tai jos hakija on ydinperheen ulkopuolinen muu omainen taikka jos lausunnon pyytämiseen on muu perheen tilanteen selvittämiseen liittyvä erityinen syy.

Sosiaaliviranomainen tai terveydenhuoltoviranomainen on velvollinen antamaan Maahanmuuttovirastolle tai kihlakunnan poliisilaitok-

selle 1 momentissa tarkoitetussa lausunnossaan salassapitosäännösten estämättä perhesiteen perusteella tehtyä oleskelulupahakemusta varten hallussaan olevat henkilön sosiaaliseen tai terveydelliseen tilaan liittyvät sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä tehtäessä päätöstä oleskeluluvan myöntämisestä perhesiteen perusteella.

64 §

Suullinen kuuleminen haettaessa oleskelulupaa perhesiteen perusteella

Kuulemisen suorittaa poliisi tai Suomen edustuston virkamies. Maahanmuuttovirasto voi suorittaa kuulemisen, jos asian selvittäminen sitä edellyttää.

65 §

Perhesiteen selvittäminen DNA-tutkimuksen avulla

Maahanmuuttovirasto voi varata hakijalle ja perheenkokoajalle tilaisuuden osoittaa biologinen sukulaisuus toteen valtion varoista kustannettavan DNA-tutkimuksen avulla, jos biologiseen sukulaisuuteen perustuvasta perhesiteestä ei muutoin voida saada riittävää selvitystä ja jos

DNA-tutkimuksen avulla on mahdollista saada olennaista näyttöä perhesiteestä.

— — — — —
 Jos asianosainen on tahallaan antanut perhesiteestään vääriä tietoja, joiden perusteella hänet ja hänen ilmoittamansa perheenjäsen on ohjattu DNA-tutkimukseen, Maahanmuuttoviraston on velvoitettava hänet korvaamaan valtiolle tutkimuskulut, jollei tämä ole olosuhteisiin nähden kohtuutonta. Maahanmuuttoviraston päätös pannaan täytäntöön siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

66 §

DNA-tutkimuksen suorittaminen

DNA-testi toimitetaan Kansanterveyslaitoksessa tai Helsingin yliopiston oikeuslääketieteen laitoksessa. DNA-testin toimittajan on viipymättä lähetettävä DNA-tyypityksen perusteella annettu lausunto Maahanmuuttovirastolle. Kun Maahanmuuttovirasto on ratkaissut asian, se ilmoittaa testin toimittajalle, että näytteen ja DNA-tunnistetiedot hävitetään.

— — — — —
 Testinäytteen ottamisen valvoo ja näytteenantajan henkilöllisyyden varmistaa poliisi tai Maahanmuuttoviraston taikka edustuston virkamies.

67 §

Maahanmuuttovirasto oleskelulupaviranomaisena

Maahanmuuttovirasto myöntää:

- 1) ensimmäisen oleskeluluvan ulkomailla olevalle ulkomaalaiselle;
- 2) ensimmäisen oleskeluluvan ilman oleskelulupaa maahan saapuneelle ulkomaalaiselle 49, 49 a, 51, 52 ja 52 a §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa;
- 3) oleskeluluvan siinä tapauksessa, että kihlakunnan poliisilaitos on saattanut asian Maahanmuuttoviraston ratkaistavaksi.

Maahanmuuttovirasto peruuttaa oleskeluluvan 58 §:n 1, 2 ja 6 momentissa mainituilla perusteilla sekä peruuttaa myöntämänsä oleskeluluvan 58 §:n 4 ja 5 momentissa mainituilla perusteilla.

Maahanmuuttovirasto päättää, ettei oleskelulupaa 58 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa peruuteta.

Maahanmuuttovirasto toimii tietojen vaihtoa harjoittavana yhteyspisteenä, josta säädetään pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta annetun neuvoston direktiivin 2003/109/EY 25 artiklassa.

83 §

Toimivalta työntekijän oleskeluluvan myöntämiselle

— — — — —
 Maahanmuuttovirasto myöntää työvoimatoimiston 1 momentin mukaan tekemän myönteisen ratkaisun jälkeen ulkomaalaiselle ensimmäisen työntekijän oleskeluluvan, jollei 75 §:n 2 kohdasta muuta johdu ja jollei ulkomaalaisella hakemusta jätettäessä ole muuta voimassa olevaa oleskelulupaa. Maahanmuuttovirasto päättää, onko kyse 49 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettusta perusteettomuudesta.

84 §

Toimivalta elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan myöntämiselle

— — — — —
 Maahanmuuttovirasto myöntää työvoima- ja elinkeinokeskuksen 1 momentin mukaan tekemän myönteisen ratkaisun jälkeen ulkomaalaiselle ensimmäisen elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan, jollei 76 §:n 2 kohdasta muuta johdu ja jollei ulkomaalaisella hakemusta jätettäessä ole voimassa olevaa muuta oleskelulupaa. Maahanmuuttovirasto päättää, onko kyse 49 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettusta perusteettomuudesta.

85 §

Työvoimatoimiston muu toimivalta

Tämän lain nojalla säädettyihin tehtäviin ovat toimivaltaisia ulkomaisen työvoiman liikkuvuuden kannalta merkittävimmissä kunnissa sijaitsevat työvoimatoimistot siten kuin työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

91 §

Pakolaiskiintiön kohdentaminen

Sisäasiainministeriö valmistelee yhteistyössä ulkoasiainministeriön kanssa esityksen valtioneuvostolle pakolaiskiintiön alueellisesta kohdentamisesta.

93 §

Muu humanitaarinen maahanmuutto

Sisäasiainministeriö ja ulkoasiainministeriö valmistelevat yhteistyössä ehdotuksen valtioneuvoston päätökseksi.

96 §

Kortti hakemusasian vireillä olosta

Ulkomaalaisen tulee palauttaa kortti, kun hakemus on lainvoimaisesti ratkaistu, asianomainen poistuu maasta tai hän on saanut matkustusasiakirjan. Kun kortin voimassaolo on päättynyt, rajatarkastusviranomaisen, poliisin tai Maahanmuuttoviraston voi ottaa kortin haltuunsa.

97 §

Turvapaikkatutkinta

Maahanmuuttovirasto suorittaa turvapaikkapuhuttelun, jossa suullisesti selvitetään hakijan perusteet häneen kotimaassaan tai pysyvässä

asuinmaassaan kohdistuneesta vainosta tai muista oikeudenloukkauksista ja niiden uhkista. Poliisi voi Maahanmuuttoviraston pyynnöstä suorittaa puhuttelun, jos hakemusten määrä on voimakkaasti lisääntynyt tai erityisestä syystä muulloinkin.

Suojelupoliisi voi suorittaa turvapaikkapuhuttelun Maahanmuuttoviraston lisäksi, jos Suomen kansallinen turvallisuus tai kansainväliset suhteet sitä edellyttävät.

101 §

Ilmeisen perusteeton hakemus

Hakemus voidaan hylätä ilmeisen perusteettomana, jos:

3) hakija on saapunut turvallisesta turvapaikka- tai alkuperämaasta, jonne hänet voidaan palauttaa, ja Maahanmuuttovirasto ei painavasta syystä ole voinut ratkaista hakemusta 104 §:ssä säädetyn ajan kuluessa.

102 §

Uusintahakemus

Uusintahakemuksella tarkoitetaan kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta, jonka ulkomaalainen tekee saatuaan kielteisen päätöksen Maahanmuuttovirastolta tai hallintotuomioistuimelta aikaisemmin tekemäänsä hakemukseen, kun hän oleskelee edelleen maassa tai kun hän on kielteisen päätöksen saatuaan lyhyeksi ajaksi poistunut maasta.

105 §

Euroopan unionin kansalaisen turvapaikkahakemus

Maahanmuuttoviraston on ilmoitettava välittömästi sisäasiainministeriölle unionin kansalaisen tekemästä turvapaikkahakemuksesta, jos se ei katso asianomaisen valtion olevan hakijalle turvallinen alkuperämaa eikä ratkaise hakemus-

ta soveltaen 103 §:n 2 momentin 1 kohtaa ja 104 §:ää. Sisäasiainministeriö ilmoittaa asiasta neuvostolle.

105 a §

Tiedonsaantioikeus

Maahanmuuttovirastolla, poliisilla ja rajavartiolaitoksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada pyynnöstään vastaanottokeskukselta ilman huoltajaa olevan alaikäisen turvapaikanhakijan syntymäaikaa, perheenjäseniä ja näiden olinpaikkaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä mainittujen viranomaisten selvittäessä alaikäisen henkilöllisyyttä, matkareittiä tai maahantulon tai oleskeluluvan myöntämisen edellytyksiä taikka Maahanmuuttoviraston pyrkiessä 105 b §:n mukaisesti jäljittämään ilman huoltajaa olevan alaikäisen turvapaikanhakijan vanhempia tai muuta hänen tosiasiallisesta huollostaan vastannutta henkilöä. Tietoja pyydetessä viranomaisten on erityisesti kiinnitettävä huomiota lapsen etuun.

Ilman huoltajaa olevalle alaikäiselle on annettava tieto siitä, että 1 momentissa tarkoitettuja tietoja voidaan hänen suostumuksestaan riippumatta antaa Maahanmuuttovirastolle, poliisille ja rajavartiolaitokselle. Tiedon antamisessa tulee ottaa huomioon lapsen ikä ja kehitystaso.

Ennen kuin vastaanottokeskus antaa 1 momentissa tarkoitettujen tiedon Maahanmuuttovirastolle, poliisille tai rajavartiolaitokselle, asiasta on annettava tieto maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999) 26 §:n perusteella alaikäiselle määrätylle edustajalle.

105 b §

Ilman huoltajaa olevan alaikäisen turvapaikanhakijan vanhemman tai muun hänen tosiasiallisesta huollostaan vastanneen henkilön jäljittäminen

Maahanmuuttoviraston on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä ilman huoltajaa olevan alaikäisen turvapaikanhakijan edun toteuttamiseksi

si jäljittämään hänen vanhempansa tai muu hänen tosiasiallisesta huollostaan vastannut henkilö viipymättä.

111 §

Tilapäistä suojelua saavan ulkomaalaisen turvapaikkahakemuksen käsittely

Tilapäisen suojelun päätyttyä turvapaikkahakemuksen käsittely raukeaa, jos hakija ei Maahanmuuttoviraston häneltä sitä kirjallisesti tiedusteltua ilmoita, että hän haluaa hakemuksen käsittelyä. Maahanmuuttovirasto toimittaa tiedustelun hakijalle joko postitse saantitodistusta vastaan tai haastetiedoksiantona.

116 §

Maahanmuuttoviraston kansainväliseen suojeluun liittyvä toimivalta

Maahanmuuttovirasto:

- 1) antaa turvapaikan ja myöntää ensimmäisen oleskeluluvan suojelun tarpeen perusteella turvapaikkamenettelyssä;
- 2) myöntää ensimmäisen oleskeluluvan 89 §:n nojalla;
- 3) myöntää ensimmäisen oleskeluluvan pakolaisuuden tai suojelun tarpeen perusteella pakolaiskiintiössä Suomeen otettavalle ulkomaalaiselle;
- 4) myöntää ensimmäisen oleskeluluvan 93 §:n nojalla muun humanitaarisen maahanmuuton perusteella;
- 5) myöntää ensimmäisen oleskeluluvan tilapäisen suojelun perusteella;
- 6) päättää pakolaisaseman lakkauttamisesta ja peruuttamisesta;
- 7) päättää toisen sopimusvaltion pyynnöstä vastuuvallion määrittämisestä annetun neuvoston asetuksen mukaisesta turvapaikanhakijan vastaanottamisesta tai takaisinottamisesta ja pyytää toiselta sopimusvaltiolta vastaavaa päätöstä turvapaikanhakijan vastaanottamisesta tai takaisinottamisesta; ja

8) antaa turvalliseen turvapaikkamaahan palautettavalle ulkomaalaiselle asiakirjan, josta ilmenee, että hänen hakemustaan ei ole tutkittu ai-neellisesti Suomessa.

Maahanmuuttovirasto päättää 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettusta asiasta saatuaan suoje-lupoliisin lausunnon.

117 §

*Paikallispoliisin kansainväliseen suojeluun liit-
tyvä toimivalta*

— — — — —
Jollei poliisi katso voivansa myöntää oleske-
lulupaa 1 tai 2 momentin perusteella, sen on saa-
tettava asia Maahanmuuttoviraston ratkaistavak-
si.

130 §

*Henkilöllisyyden todentaminen ja oleskelua kos-
kevien tietojen antaminen*

— — — — —
Ulkomaalaisen on kutsusta saavuttava poliis-
in tai rajatarkastusviranomaisen luo taikka
Maahanmuuttovirastoon antamaan tarvittavia
tietoja oleskelustaan.

132 §

*Matkustusasiakirjan ottaminen viranomaisen
haltuun*

— — — — —
Poliisi, rajatarkastusviranomainen, Maahan-
muuttovirasto tai Suomen edustusto voi ottaa ul-
komaalaisen esittämän tai ulkomaalaisen hallus-
sa olevan väärän tai väärennetyn matkustusasia-
kirjan taikka väärän henkilötiedon antamiseen
käytettäväksi aiotun matkustusasiakirjan hal-
tuunsa.

137 §

*Hallussa olevan matkustusasiakirjan luovutta-
minen*

Ulkomaalaisen tulee luovuttaa hallussaan ole-
va matkustusasiakirja Maahanmuuttovirastolle,
ennen kuin muukalaispassi tai pakolaisen mat-
kustusasiakirja luovutetaan hänelle.

139 §

*Toimivalta muukalaispassin ja pakolaisen mat-
kustusasiakirjan myöntämiseen ja peruuttami-
seen*

Maahanmuuttovirasto päättää muukalaispas-
sin ja pakolaisen matkustusasiakirjan myöntämi-
sestä Suomessa olevalle ulkomaalaiselle sekä
niiden peruuttamisesta.

Suomen edustusto päättää Maahanmuuttovi-
rastoja kuultuaan muukalaispassin myöntämises-
tä ulkomailla olevalle ulkomaalaiselle.

141 §

*Toimivalta muukalaispassin ja pakolaisen mat-
kustusasiakirjan ottamiseen viranomaisen hal-
tuun*

— — — — —
Muukalaispassin tai pakolaisen matkustus-
asiakirjan voi ottaa haltuun poliisi, rajatarkas-
tusviranomainen, Maahanmuuttovirasto tai Suo-
men edustusto.

— — — — —
Viranomaisen haltuun otettu muukalaispassi
ja matkustusasiakirja on toimitettava viipymättä
Maahanmuuttovirastolle.

151 §

Poliisi ja rajatarkastusviranomainen

Poliisin tai rajatarkastusviranomaisen on ryh-
dyttävä toimenpiteisiin ulkomaalaisen käännyt-
tämiseksi tai maasta karkottamiseksi, jos hän ei
täytä maahantulon tai maassa oleskelun edelly-
tyksiä. Poliisi tai rajatarkastusviranomainen voi
päättää käännättämisestä kolmen kuukauden ku-

luessa ulkomaalaisen maahantulosta. Tätä myöhemmin poliisin tai rajatarkastusviranomaisen on tehtävä Maahanmuuttovirastolle esitys ulkomaalaisen käännättämiseksi tai maasta karkottamiseksi, jollei Maahanmuuttovirasto ole jo ryhtynyt toimenpiteisiin ulkomaalaisen maasta poistamiseksi.

Poliisin tai rajatarkastusviranomaisen on tehtävä Maahanmuuttovirastolle esitys ulkomaalaisen käännättämiseksi, jos sillä itsellään ei ole toimivaltaa käännättämiseen tai jos se arvioi, että ulkomaalaiselle tulisi määrätä maahantulokiello kahta vuotta pidemmäksi ajaksi. Poliisi tai rajatarkastusviranomaisen voi tehdä Maahanmuuttovirastolle esityksen ulkomaalaisen käännättämiseksi myös, jos asialla on merkitystä 148 §:n soveltamisen kannalta muissa samankaltaisissa tapauksissa.

152 §

Maahanmuuttovirasto

Maahanmuuttovirasto päättää käännättämisestä kihlakunnan poliisilaitoksen tai rajatarkastusviranomaisen esityksestä taikka omasta aloitteestaan.

Maahanmuuttovirasto päättää aina käännättämisestä, jos ulkomaalaisen maahantulosta on kullut yli kolme kuukautta taikka jos ulkomaalainen on hakenut oleskelulupaa kansainvälisen suojelun tai tilapäisen suojelun perusteella.

Maahanmuuttovirasto päättää maasta karkottamisesta kihlakunnan poliisilaitoksen tai rajatarkastusviranomaisen esityksestä taikka omasta aloitteestaan.

Maahanmuuttovirasto voi määrätä ulkomaalaiselle maahantulokiellon määräajaksi tai toistaiseksi. Maahanmuuttovirasto päättää maahantulokiellon peruuttamisesta.

171 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Maahanmuuttovirasto päättää maahantulokiellon määräämisestä 170 §:n perusteella.

190 §

Valitus

Tässä laissa tarkoitettuun Maahanmuuttoviraston, poliisin, rajatarkastusviranomaisen, työvoimatoimiston ja Suomen edustuston päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

193 §

Valitus Helsingin hallinto-oikeuteen

Maahanmuuttoviraston päätöksestä valitaan Helsingin hallinto-oikeuteen, jos päätös koskee:

1) hakemusta turvapaikan tai suojelun tarpeen perusteella myönnettävän oleskeluluvan saamiseksi;

2) tilapäisen suojelun saamiseksi tehdyn hakemuksen hylkäämistä;

3) maasta poistamista, maahantulokiellon määräämistä tai Suomessa myönnetyn matkustusasiakirjan peruuttamista ja päätös liittyy turvapaikkamenettelyssä tai tilapäistä suojelua koskevassa menettelyssä tehtyyn hylkäävään päätökseen;

4) pakolaisaseman lakkauttamista ja siihen liittyvää pakolaisen matkustusasiakirjan peruuttamista;

5) pakolaisaseman peruuttamista ja siihen liittyvää pakolaisen matkustusasiakirjan peruuttamista.

195 §

Maahanmuuttoviraston valitusoikeus

Maahanmuuttovirastolla on oikeus valittaa hallinto-oikeuden päätöksestä, jolla Maahanmuuttoviraston päätös on kumottu tai sitä on muutettu.

197 §

Valituskirjelmän toimittaminen

Turvapaikka-asioissa valituskirjelmän saa toimittaa myös Helsingin hallinto-oikeudelle taikka poliisille. Maahanmuuttoviraston on välittömästi valituksesta tiedon saatuaan toimitettava päätöksensä perusteena olevat asiakirjat hallinto-oikeuden käyttöön.

201 §

Käännättämispäätösten täytäntöönpano

Päätös käännättämisestä voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei hallinto-oikeus toisin määrää. Maahanmuuttoviraston päätöstä käännättämisestä, kun ulkomaalainen on hakenut oleskelulupaa kansainvälisen suojelun tai tilapäisen suojelun perusteella, ei kuitenkaan saa panna täytäntöön ennen kuin asia on lainvoimaisesti ratkaistu, jollei 2 tai 3 momentissa toisin säädetä.

210 §

Maahanmuuttoviraston oikeus ratkaista kihlakunnan poliisilaitoksen toimivaltaan kuuluva asia

Maahanmuuttovirasto voi ottaa ratkaistavakseen asian, joka tässä laissa säädetään kuuluvaksi kihlakunnan poliisilaitoksen ratkaistavaksi.

Kihlakunnan poliisilaitos voi saattaa toimivaltaansa kuuluvan asian Maahanmuuttoviras-

ton ratkaistavaksi, jos asia on laadultaan sellainen, että sen selvittäminen ja ratkaiseminen edellyttää Maahanmuuttoviraston asiantunte-
musta taikka jos asiassa on merkitystä lain sovel-
tamisen kannalta muissa samankaltaisissa tapa-
uksissa.

211 §

Ulkomaalaisten työntekijäin työsuhde- ja oleskelulupa-asioiden neuvottelukunta

Sisäasiainministeriön yhteyteen voidaan asettaa ulkomaisen työvoiman työsuhteiden ehtojen valvontaa varten ulkomaalaisten työntekijäin työsuhde- ja oleskelulupa-asioiden neuvottelukunta. Neuvottelukunnan tehtävänä on ulkomaalaisten työntekijöiden työsuhteiden ehtojen ja työntekijäin oleskelulupien valvontaa koskevis-
sa asioissa edistää yhteistyötä ja tiedonkulkua viranomaisten välillä, seurata ulkomaalaisten työntekijöiden työsuhde- ja lupavalvonnan kehitystä sekä antaa lausuntoja näistä asioista.

Sisäasiainministeriö nimittää neuvottelukunnan jäsenet. Neuvottelukunnassa tulee olla valvonnan kannalta tarpeellisten viranomaisten ja hallinnonalojen edustus. Neuvottelukunta toimii yhteistyössä keskeisten työmarkkinajärjestöjen kanssa. Tarkemmat säännökset neuvottelukunnan kokoonpanosta, tehtävistä, työskentelytavoista ja toimikaudesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

212 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvovat Maahanmuuttovirasto, poliisi ja rajavartiolaitos.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2008

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

kansalaisuuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 16 päivänä toukokuuta 2003 annetun kansalaisuuslain (359/2003) 3 §, 25 §:n 3 momentti, 36 §:n 1 momentti, 37 §:n 2 momentti, 39 §, 40 §:n 1 ja 2 momentti, 41 ja 42 §, 44 §:n 3 ja 4 momentti, 46 §:n 3 momentti, 47 ja 48 § sekä 55 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 47 § osaksi laissa 620/2007 ja 48 § osaksi laissa 596/2005, seuraavasti:

3 §

Maahanmuuttoviraston tehtävät

Maahanmuuttovirasto päättää tässä laissa tarkoitetusta Suomen kansalaisuuden saamisesta, säilyttämisestä ja menettämisestä sekä kansalaisuusaseman määrittämisestä.

Tässä laissa tarkoitettua hakemusta tai ilmoitusta varten tarvittavien lomakkeiden kaavat vahvistaa Maahanmuuttovirasto.

25 §

Täysivaltaiseksi tulon vaikutus vireillä olevaan hakemukseen

Maahanmuuttovirasto asettaa 1 ja 2 momentissa tarkoitetuille henkilöille kohtuullisen määräjän, jossa hakemusta on täydennettävä tai se on vahvistettava. Hakijaan, joka on täydentänyt kansalaisuushakemusta tai joka on vahvistanut kansalaisuushakemuksen, sovelletaan 23 §:n 2 momentin ja 24 §:n 3 momentin mukaisia edellytyksiä, jos ne ovat täyttyneet ennen huollosta vapautumista.

36 §

Kansalaisuusaseman määrittäminen

Maahanmuuttovirasto määrittää viranomaisen tai asianosaisen pyynnöstä kansalaisuusaseman, jos asialla on merkitystä Suomen kansalaisuuden olemassaolon tai siihen liittyvän oikeuden tai velvollisuuden kannalta, viranomaisen henkilörekisterissä olevan merkinnän oikeelli-

suuden, ulkomaalaisen Suomessa oleskelun taikka muun näihin verrattavissa olevan syyn kannalta.

37 §

Tiedottaminen kansalaisuuden säilyttämisestä

Väestötietojärjestelmästä poimitulle henkilölle annetaan ohje siitä, miten hänen tulee menetellä, jotta hän voisi säilyttää Suomen kansalaisuuden 22 vuotta täyttäessään. Ohjeen antamisesta vastaa Maahanmuuttovirasto. Ohje annetaan sinä vuonna, jona henkilö täyttää 18 vuotta.

39 §

Asianosaisen tietojenantovelvollisuus

Asianosaisen tulee antaa Maahanmuuttovirastolle ja 38 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa maistraatille kansalaisuusaseman määrittämistä varten tiedossaan olevat kansalaisuuden saamiseen ja menettämiseen liittyvät tiedot sekä avustaa tarvittavien tietojen ja asiakirjojen saamisessa niiltä osin kuin avustamista voidaan häneltä kohtuudella vaatia.

40 §

Viranomaisten keskinäinen ilmoitusvelvollisuus

Maahanmuuttovirasto ilmoittaa väestötietojärjestelmään merkittäväksi Suomen kansalaisuutta koskevan päätöksensä.

Maistraatti ilmoittaa Maahanmuuttovirastolle Suomessa syntyneestä lapsesta, jos lapsen vanhemmat on väestötietojärjestelmään merkitty kansalaisuudettomiksi tai jos vanhempien kansalaisuus on tuntematon.

41 §

Muutoksenhaku Maahanmuuttoviraston päätökseen

Maahanmuuttoviraston tämän lain nojalla tekemästä päätöksestä saa valittaa hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

42 §

Muutoksenhaku hallinto-oikeuden päätökseen

Hallinto-oikeuden tämän lain nojalla tekemästä päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus on myös Maahanmuuttovirastolla siltä osin kuin hallinto-oikeuden päätöksellä on kumottu Maahanmuuttoviraston päätös tai muutettu sitä.

44 §

Hakemuksen ja ilmoituksen vireillepano

Hakemuksen ja ilmoituksen käsittelyn jatkaminen 2 momentin mukaisen tarkastuksen jälkeen edellyttää Maahanmuuttoviraston käsittelymaksun suorittamista. Maksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisesti. Tarkemmat säännökset maksusta annetaan sisäasiainministeriön asetuksella.

Tämän lain mukaisten asioiden käsittelyyn kunniakonsulaateissa sovelletaan hallintolakia (434/2003).

46 §

Lisäselvitysten hankkiminen

Maahanmuuttovirasto, suojelupoliisi ja keskusrikospoliisi voivat kutsua hakijan antamaan hakemuksen tai ilmoituksen käsittelyä varten tarvittavia tietoja. Näiden viranomaisten on mahdollisuuksien mukaan haastateltava hakijaa samanaikaisesti. Jos hakemus tai ilmoitus on pantu vireille ulkomailla, asianomainen Suomen diplomaattinen edustusto tai lähetetyn virkamiehen johtama konsulaatti voi Maahanmuuttoviraston pyynnöstä kutsua hakijan antamaan asian käsittelyä varten tarvittavia tietoja.

47 §

Maahanmuuttovirastolle annettavat asiakirjat

Tässä laissa tarkoitettuun hakemukseen, ilmoitukseen tai kansalaisuusaseman määrittämiseen liittyvän viranomaiselle annettavan asiakirjan on oltava alkuperäinen. Maahanmuuttovirasto voi hyväksyä myös oikeaksi todistetun jäljennöksen asiakirjasta, jos jäljennöstä voidaan pitää luotettavana.

Ulkomaan viranomaisen antaman asiakirjan on oltava laillistettu tai siihen on liitettävä asianomaisen valtion toimivaltaisen viranomaisen antama todistus, jollei laillistaminen tai todistuksen liittäminen asiakirjaan ole ilmeisen tarpeetonta. Hakijan tai muun asianosaisen on omasta aloitteestaan vireillä olevassa asiassa huolehdittava asiakirjan kääntämisestä suomen tai ruotsin kielelle. Maahanmuuttovirasto voi hyväksyä myös muun kuin laillistetun asiakirjan ja asiakirjan, jossa ei ole edellä mainittua todistusta, sekä asiakirjan, jota ei ole käännetty, jos tämä on perusteltua kyseisen asiakirjan ja asian laadun perusteella.

Maahanmuuttovirasto voi hyväksyä sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa säädetyin tavoin toimitetun sähköisen asiakirjan, jos asiakirjaa voidaan pitää luotettavana.

48 §

Tiedonsaantioikeus rekistereistä

Maahanmuuttovirastolla on sille laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi oikeus sen lisäksi, mitä muualla on säädetty, salassapitosäännösten estämättä saada maksutta asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitulla tavalla tietoja, jotka ovat välttämättömiä Suomen kansalaisuuden saamisen, säilyttämisen, menettämisen ja siitä vapautumisen edellytysten selvittämiseksi sekä kansalaisuusaseman määrittämiseksi seuraavasti:

- 1) rajavartiolaitoksen toiminnallisesta tietojärjestelmästä;
- 2) tietoja sakkorekisteristä; ja
- 3) verohallinnon tietojärjestelmistä verovelvollisen tuloja ja varallisuutta koskevia tietoja ja muita verotustietoja.

Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään rikosrekisterilaissa (770/1993).

Edellä 1 momentissa tarkoitettut tiedot voidaan saada teknisen käyttöyhteyden avulla tai konekielisessä muodossa. Maahanmuuttoviraston on ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista esitettävä henkilörekisterin pitäjälle selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

55 §

Ehdollinen kansalaistamispäätös

Maahanmuuttovirasto voi 1 momentin mukaisessa päätöksessä mainitun hakijan kirjallisesta pyynnöstä päättää ehdon poistamisesta, jos pyyntö on tehty päätöksessä määrätyn ajan kuluessa. Jos ehto koskee myös kanssahakijaa, ehdon poistaminen hänen osaltaan edellyttää hakijan kirjallisen pyynnön lisäksi kanssahakijan huoltajien ja 12 vuotta täyttäneen kanssahakijan suostumusta. Asian ratkaisussa noudatetaan lisäksi soveltuvin osin, mitä lapsen ja huoltajan kuulemisesta tässä laissa säädetään. Jos kanssahakija on päätöksen antamisen jälkeen täyttänyt 18 vuotta tai avioitunut, hänen on pyydyttävä ehdon poistamista omalta osaltaan.

Ulkomaalainen tulee Suomen kansalaiseksi 1 momentin perusteella sinä päivänä, jolloin Maahanmuuttovirasto toteaa päätöksellään, että ehto on täytetty. Jos Maahanmuuttovirasto päättää 2 momentin mukaisesti ehdon poistamisesta päätöksestä, Suomen kansalaisuus katsotaan saaduksi sinä päivänä, jolloin päätös ehdon poistamisesta on tehty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki**ulkomaalaisvirastosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaalaisvirastosta 3 päivänä helmikuuta 1995 annetun lain (156/1995) nimike sekä 1—3 § seuraavasti:

Laki

Maahanmuuttovirastosta

1 §

Asema

Sisäasiainministeriön alaisena on Maahanmuuttovirasto.

2 §

Tehtävät

Maahanmuuttovirasto pitää ulkomaalaisrekisteriä sekä käsittelee ja ratkaisee ne ulkomaalaisia ja Suomen kansalaisuutta koskevat asiat, jotka lailla tai asetuksella on säädetty sen tehtäviksi.

Maahanmuuttovirasto tuottaa toimialaansa koskevissa asioissa tietopalveluita ministeriöl-

le ja muille viranomaisille sekä kansainvälisille järjestöille.

3 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta Maahanmuuttoviraston päätökseen säädetään ulkomaalaislaissa (301/2004) ja kansalaisuuslaissa (359/2003).

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Mitä muualla säädetään Ulkomaalaisvirastosta, koskee tämän lain voimaan tultua Maahanmuuttovirastoa.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä 15 päivänä helmikuuta 2002 annetun lain (116/2002) 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 momentti, 24 §:n 3 momentti ja 33 §:n 2 momentin 1 kohta seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on järjestää ulkomaalaislain (301/2004) 121 §:n nojalla säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelu erityisesti tähän tarkoitukseen varatussa säilöönottoyksikössä.

3 §

Kehittäminen, ohjaus ja valvonta

Sisäasiainministeriö vastaa tässä laissa tarkoitetun toiminnan yleisestä kehittämisestä, suunnittelusta, ohjauksesta ja seurannasta.

12 §

Käyttöraha ja toimeentulotuki

Ulkomaalaiselle annetaan käyttörahaa, jos hänellä ei ole käytettävissään omia varoja eikä hän voi saada käyttövaroja muulla tavalla. Käyttörahaa säädetään tarkemmin sisäasiainministeriön asetuksella.

24 §

Toimenpiteiden kirjaaminen

Tarkemmat säännökset pöytäkirjaamisesta annetaan sisäasiainministeriön asetuksella.

33 §

Säilöön otettujen ulkomaalaisten henkilötietojen käsittely

Asukasrekisteriin saa kerätä ja tallettaa:

1) säilöön otetun ulkomaalaisen tunnistamiseksi tarvittavat tiedot, rekisterinpitäjän ja Maahanmuuttoviraston antamat asiakasnumerot sekä syntymäpaikkaa ja kansalaisuutta koskevat tiedot; sekä

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

ulkomaalaisrekisteristä annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulkomaalaisrekisteristä 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1270/1997) 3 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 1 momentti laissa 674/2006 ja 3 momentti laissa 305/2004, seuraavasti:

3 §

Rekisterinpitäjät

Ulkomaalaisrekisteriin kuuluvien hakemusasioiden osarekisterin, muukalaispassien ja pakolaisen matkustusasiakirjojen osarekisterin, maahantulon ja maastalähdön valvonnan osarekisterin, tutkinto-osarekisterin sekä kansalaisuusasioiden osarekisterin päävastuullinen rekisterinpitäjä on Maahanmuuttovirasto, joka vastaa myös näiden osarekisterien ylläpidosta.

Ulkomaalaisrekisteriä pitää ja käyttää myös poliisi, rajavartiolaitos, tullilaitos, työvoima- ja elinkeinokeskus, työvoimatoimisto, vankeinhoidoviranomainen ja vähemmistövaltuutettu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

yhdenvertaisuuslain 4 ja 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä tammikuuta 2004 annetun yhdenvertaisuuslain (21/2004) 4 §:n 2 momentti ja 21 § seuraavasti:

4 §

Viranomaisten velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta

Etnisen yhdenvertaisuuden edistämiseksi viranomaisten tulee laatia suunnitelma (*yhdenvertaisuussuunnitelma*) siinä laajuudessa kuin kunkin viranomaisen toiminnan luonne sitä vaatii. Yleiset suositukset tässä momentissa tarkoitettun suunnitelman sisällöstä antaa sisäasiainministeriö.
-----

21 §

Hyvityksen rahamäärän tarkistaminen

Edellä 9 §:ssä säädetyn hyvityksen enimmäisrahamäärä tarkistetaan rahanarvon muutosta vastaavasti kolmivuotiskausittain työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

vähemmistövaltuutetusta ja syrjäntälautakunnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vähemmistövaltuutetusta ja syrjäntälautakunnasta 13 päivänä heinäkuuta 2001 annetun lain (660/2001) 1 §:n 1 momentti, 7 b § ja 7 d §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 7 b § ja 7 d §:n 3 momentti laissa 22/2004, seuraavasti:

1 §

Toimiala

Etnisen syrjinnän ehkäisyä, hyvien etnisten suhteiden edistämistä, etnisten vähemmistöjen sekä ulkomaalaisten aseman ja oikeuksien turvaamista samoin kuin etnisen syrjimättömyyden periaatteen valvontaa varten on sisäasiainministeriön yhteydessä vähemmistövaltuutettu. Vä-

hemmistövaltuutettu on toiminnassaan itsenäinen ja riippumaton.

7 b §

Syrjäntälautakunta

Yhdenvertaisuuslaissa säädettyä valvontatehtävää varten on sisäasiainministeriön yhteydes-

sä vähemmistövaltuutetun ohella syrjintälautakunta.

7 d §

Syrjintälautakunnan kokoonpano

Lautakunnan sivutoimiset jäsenet, varajäsenet ja sihteeri sekä lautakunnan kuulemat

asiantuntijat ja lausunnonantajat saavat palkkiota sisäasiainministeriön vahvistamien perusteiden mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 22 ja 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa 15 päivänä heinäkuuta 2005 annetun lain (579/2005) 22 §:n 1 momentin 18 kohta sekä 28 §:n 1 momentin 14 kohta seuraavasti:

22 §

Rajavartiolaitoksen oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Rajavartiolaitoksella on sen lisäksi, mitä rajavartiolaitaissa tai muussa laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista ja henkilörekisteriensä ylläpitämistä varten salassapitosäännösten estämättä tarpeellisia tietoja rekistereistä seuraavasti:

18) Maahanmuuttoviraston tietojärjestelmistä tarpeellisia tietoja passi-, viisumi-, oleskelulupa- ja työlupahakemuksista sekä niitä koskevista ratkaisuksista ja käännättämistä sekä karkottamista koskevista ratkaisuksista rajaturvallisuuden ylläpitämistä, esitutkintaa, muuta tutkintaa sekä rajavartiolaitokselle ulkomaalaislaissa säädettyjen tehtävien suorittamista varten;

28 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Rajavartiolaitos saa luovuttaa rajavartiolaitoksen henkilörekistereistä salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai konekielisessä muodossa tietoja, jotka ovat tarpeen:

14) Maahanmuuttovirastolle ulkomaalaisia ja Suomen kansalaisuutta koskevien sellaisten asioiden käsittelemistä ja ratkaisemista varten, jotka lailla tai asetuksella säädetään Maahanmuuttovirastolle;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 13 ja 19 § muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa 22 päivänä elokuuta 2003 annetun lain (761/2003) 13 §:n 2 momentin 7 kohta ja 19 §:n 1 momentin 8 kohta seuraavasti:

13 §

Poliisin tietojen saanti eräistä rekistereistä

Poliisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada, siten kuin asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, teknisen käyttöyhteyden avulla tai konekielisessä muodossa:

7) Maahanmuuttoviraston tietojärjestelmistä ulkomaalaislaissa tarkoitettujen asioiden käsittelyssä ja ulkomaalaislain noudattamisen valvonnassa tarvittavia tietoja;

tietojärjestelmästä ja 31 §:ssä tarkoitetusta kansallisesta Schengen-tietojärjestelmästä salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai konekielisessä muodossa tietoja, jotka ovat tarpeen:

8) Maahanmuuttovirastolle Suomen kansalaisuutta, ulkomaalaisten maahantuloa, maassa oleskelua ja työntekoa sekä pakolaisia ja turvapaikkaa koskevien asioiden käsittelyä varten;

19 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Poliisi saa luovuttaa muista poliisin henkilörekistereistä kuin 30 §:ssä tarkoitettusta Europol-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

häätäkeskuslain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 18 päivänä helmikuuta 2000 annetun häätäkeskuslain (157/2000) 8 §:n 1 momentin 3 kohta seuraavasti:

8 §

Tiedonsaantioikeus rekistereistä

Hätäkeskuslaitoksen henkilöstöön kuuluvalla on hätäkeskukselle laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tehtävän alkutoimenpiteiden tai työturvallisuuden varmistamiseksi taikka asianomaisen yksikön tukemiseksi tarpeellisia tietoja maksutta asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitulla tavalla. Tässä tarkoituksessa voidaan saada:

3) Maahanmuuttoviraston tietojärjestelmistä ulkomaalaislaissa (301/2004) tarkoitettujen asioiden käsittelyssä ja ulkomaalaislain noudattamisen valvonnassa tarvittavia tietoja;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

tullilain 26 ja 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun tullilain (1466/1994) 26 §:n 1 momentin 2 kohta ja 28 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 26 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 774/2003 ja 28 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 1104/1998, seuraavasti:

26 §

Tulliviranomainen saa luovuttaa sen estämättä, mitä tietojen salassapitamisesta säädetään, myös teknisen käyttöyhteyden avulla henkilötietoja, jotka ovat tarpeen:

2) Maahanmuuttovirastolle kansalaisuuslain (359/2003) ja ulkomaalaislain (301/2004) mukaisten tehtävien hoitamista varten;

käyttöyhteyden avulla, siten kuin rekisterinpitäjän kanssa sovitaan:

2) passintarkastusta varten ulkoasiainministeriön tietojärjestelmien viisumi-, oleskelu- ja työlupapäätöksistä sekä Maahanmuuttoviraston tietojärjestelmistä ja rajavartiolaitokselta ulkomaalaisten maahantulon ja maastalähdön valvontaa koskevista rekistereistä;

28 §

Tulliviranomaisella on sen estämättä, mitä tietojen salassapitamisesta säädetään, oikeus saada tullilaitokselle kuuluvien tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja, myös teknisen

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

henkilötietojen käsittelystä rangaistusten täytäntöönpanossa annetun lain 16 ja 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä rangaistusten täytäntöönpanossa 24 päivänä toukokuuta 2002 annetun lain (422/2002) 16 §:n 1 momentin 2 kohta ja 19 §:n 1 momentin 6 kohta seuraavasti:

16 §

Tietojen luovuttaminen täytäntöönpanorekisteristä sekä valvonta- ja toimintarekisteristä

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:ssä ja mainitussa laissa muutoin säädetään, rekisterinpitäjä saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa vankeinhoitolaitoksen täytäntöönpanorekisteristä sekä valvonta- ja toimintarekisteristä tuomittua, vankia ja rangaistuslaitokseen otettua henkilöä koskevia tietoja, jotka ovat tarpeen:

2) Maahanmuuttovirastolle oleskeluluvan taikka maastakarkotus-, käännytys-, turvapaikka- tai kansalaisuusasian käsittelemiseksi;

sella ja vankeinhoitolaitoksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada toiselta viranomaiselta tuomittua, vankia, rangaistuslaitokseen otettua tai yhdyskuntaseuraamusta suorittavaa henkilöä koskevia tietoja, jotka ovat tarpeen rangaistuksen täytäntöönpanoa tai tutkintavankeuden toimeenpanoa koskevan tehtävän taikka muun sille kuuluvan tehtävän hoitamista varten, seuraavasti:

6) Maahanmuuttovirastolta tieto ulkomaalaisrekisterissä ja rangaistuslaitoksessa olevan tai olleen ulkomaalaisen henkilön oleskelu-, karkotus- ja käännytysasiasta ja maasta poistamista koskevan päätöksen toimeenpanosta sekä maahantulokiellosta ja sen pituudesta.

19 §

Oikeus tietojen saantiin muilta viranomaisilta

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, rikosseuraamusvirastolla, kriminaalihuoltolaitok-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain 24 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa 16 päivänä tammikuuta 1987 annetun lain (21/1987) 24 a §, sellaisena kuin se on laissa 236/2001, seuraavasti:

24 a §
Viranomaisen, joka ulkomaalaislain (301/2004) nojalla tekee käännättämis- tai karkottamispäätöksen, jonka yhtenä perusteena on henkilölle tuomittu ehdoton vankeusrangaistus, on toimitettava oikeusministeriölle jäljennös käännättämis- tai karkottamispäätöksestä.

Oikeusministeriön on toimitettava Maahanmuuttovirastolle jäljennös tämän lain 19 §:n 2

momentin 2 kohdan nojalla tekemästään päätöksestä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

kansaneläkelain 85 ja 90 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun kansaneläkelain (568/2007) 85 §:n 1 momentin 2 kohta ja 90 §:n 4 kohta seuraavasti:

85 §

Tiedot viranomaisilta sekä eläke- ja vakuutuslaitoksilta

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada sen toimeenpantaviksi säädettyjen etuuskien hoitamista varten salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä:

2) Maahanmuuttovirastolta sen rekisterissä olevien Suomeen muuttaneiden ulkomaalaisten ja heidän perheenjäsentensä tunnistetiedot sekä perheoikeudellista asemaa ja oleskelulupaa koskevat tiedot sekä mainituissa tiedoissa tapahtuneet muutokset;

90 §

Tietojen luovuttaminen eräissä tapauksissa

Kansaneläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa:

4) Maahanmuuttovirastolle välttämättömiä tietoja Kansaneläkelaitoksen toimeenpantavaksi säädettyistä etuuksista kansalaisuuslaissa (359/2003) ja ulkomaalaislaissa (301/2004) säädettyjen tehtävien hoitamista varten.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

ulosottokaaren 3 luvun 70 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä kesäkuuta 2007 annetun ulosottokaaren (705/2007) 3 luvun 70 §:n 1 momentin 7 kohta, sekä
lisätään 3 luvun 70 §:n 1 momenttiin uusi 8 kohta seuraavasti:

3 luku

Yleiset menettelysäännökset

70 §

Esitutkinta- ja eräät muut viranomaiset sekä tuomioistuimet

Ulosottoviranomainen saa yksittäistapauksessa antaa pyydettyä ulosottoviranomaisen asiakirjasta vastaajan tunniste- ja yhteystietoja sekä vastaajan taloudellista asemaa ja toimintaa koskevia tietoja:

7) konkurssiasiamiehelle laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten;

8) Maahanmuuttovirastolle kansalaisuuslaisissa (359/2003) säädettyjen tehtävien hoitamista varten.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

eräiden henkilöiden ja virkojen siirtämisestä sisäasiainministeriöön

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Työministeriössä sisäasiainministeriöön tämän lain voimaan tullessa siirtyviä tehtäviä hoitavat virkamiehet ja työsopimussuhteinen henkilöstö siirtyvät tämän lain voimaan tullessa sisäasiainministeriöön. Työministeriössä määräaikaisia tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyy sisäasiainministeriöön palvelussuhteensa ajaksi. Vähemmistövaltuutettu, vähemmistövaltuutetun toimiston virkamiehet ja työsopimussuhteinen henkilöstö ja vastaavat virat siirtyvät sisäasiainministeriön yhteydessä olevaan vähemmistövaltuutetun toimistoon ja syrjäntälautakun-

nan päätoiminen henkilöstö sekä vastaavat virat siirtyvät sisäasiainministeriön yhteydessä olevaan syrjäntälautakuntaan. Viran siirtymiseen ei tarvita virkamiehen suostumusta.

Siirtyvä henkilöstö säilyttää siirtymähetkellä palvelussuhteensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa. Sisäasiainministeriön palkkausjärjestelmän mukaista kuukausipalkkaa korkeampi palkkaus turvataan edellyttäen, että henkilön tehtävät sisäasiainministeriössä vastaavat vaativuudeltaan vähintään hänen tehtäviään työministeriössä. Henkilöllä on tällöin oikeus työministeriössä maksetun ja sisäasiainministeriös-

sä maksettavan kuukausipalkan erotuksen määräiseen palkanlisään.

Jos viran tehtävät muuttuvat olennaisesti ja sen tilalle perustetaan uusi virka, voidaan uusi virka täyttää haettavaksi julistamatta. Valtion virkamieslain (750/1994) 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu uusi virka on kuitenkin julistettava haettavaksi.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 2007